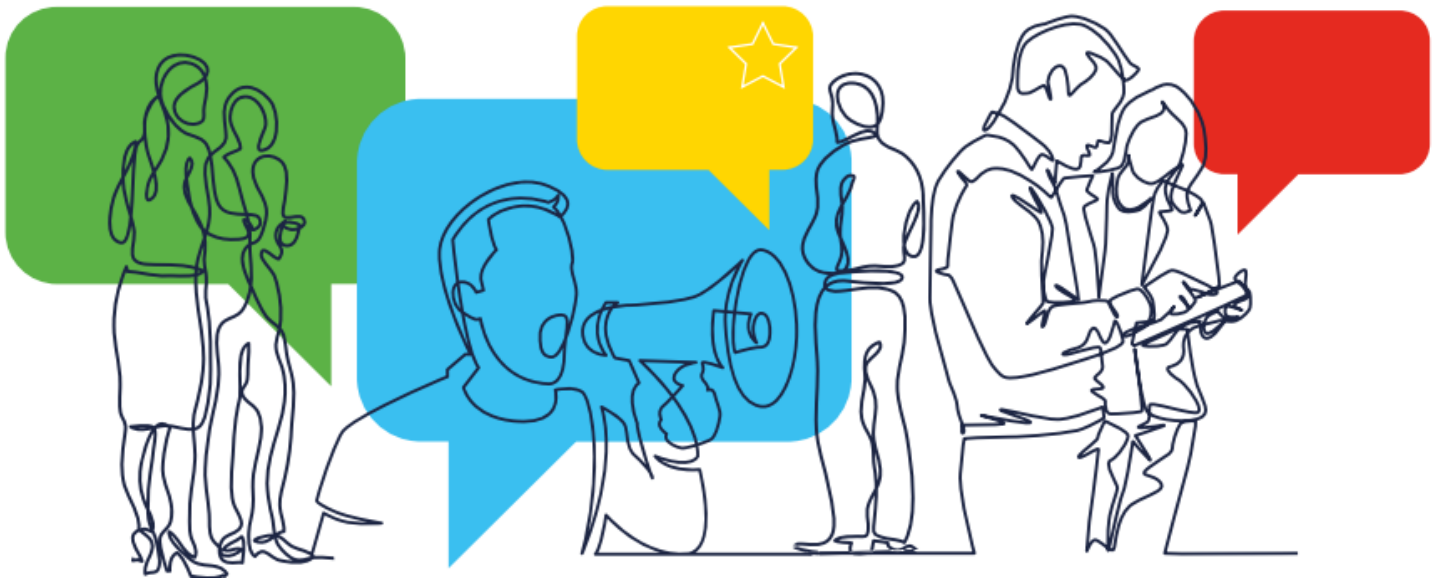

FORUMUL INIȚIATIVEI CETĂȚENEȘTI EUROPENE

Pachetul informativ privind Inițiativa cetățească europeană destinat organizațiilor societății civile

LEARN - DISCUSS - CONNECT - SEEK ADVICE

Inițiativa cetățenească europeană? Date generale

Începând din 2012, Inițiativa cetățenească europeană (ICE) reprezintă o modalitate prin care cetățenii UE pot stabili agenda UE. Aceasta le permite să formuleze propuneri cu privire la aspecte care sunt importante pentru ei și care țin de domeniul de competență al UE.

Un grup de 7 cetățeni ai UE din 7 țări diferite pot propune politici ale UE prin intermediul unei ICE. După ce se înregistrează inițiativa, alți cetățeni ai UE pot semna inițiativa fie online (prin intermediul unui sistem dedicat de colectare a semnăturilor), fie pe suport de hârtie.

Dacă inițiativa colectează 1 milion de semnături valabile de la cetățeni din cel puțin 7 țări ale UE, Comisia Europeană trebuie să o analizeze și să decidă ce acțiuni să ia în consecință.

De ce este ICE un instrument eficace pentru cauza dumneavoastră??

A. ICE vă permite să influențați procesul de elaborare a politicilor UE:

ICE este un instrument democratic prin care cetățenii europeni pot să includă pe agenda UE chestiuni care sunt importante pentru ei. Este primul instrument transnațional de democrație participativă de acest tip și reprezintă o punte extrem de importantă între cetățeni și instituțiile UE. **O serie de inițiative anterioare de succes și-au pus deja amprenta asupra legislației UE.** Iată câteva exemple:

- **Apa și salubritatea sunt un drept al omului! Apa este un bun public, nu o marfă!**

Lansată în 2012, aceasta a fost prima ICE care a colectat peste un milion de semnături și care a fost recunoscută oficial de Comisia Europeană. Inițiativa urmărea să garanteze accesul la apă potabilă și la salubritate pentru toți cetățenii UE și să împiedice liberalizarea serviciilor de alimentare cu apă. Ca răspuns la presiunea publică și la mobilizarea politică din jurul acestei ICE, Comisia a recunoscut nevoia de a ac

ționa.

Ca rezultat concret, în 2018, Comisia a propus o revizuire a Directivei UE privind apa potabilă, cu un accent puternic pe îmbunătățirea calității și accesibilității apei de la robinet, în special pentru grupurile marginalizate și vulnerabile.

- **Cosmetice fără cruzime – Pentru o Europă fără testare pe animale**

Această inițiativă din 2022 a solicitat consolidarea interdicției UE privind testarea pe animale a produselor cosmetice. Ea a urmărit și reformarea reglementărilor privind siguranța chimică, pentru a crea un cadru sigur și sustenabil de gestionare a substanțelor chimice care să nu se bazeze pe testarea pe animale.

În 2023, Comisia Europeană a propus ca interdicția privind testarea pe animale să fie aplicată în continuare și să fie asigurată respectarea acesteia, dar și să se analizeze dacă sunt necesare unele modificări legislative care să clarifice interfața dintre Regulamentul privind produsele cosmetice și Regulamentul REACH. În plus, a anunțat că intenționează să publice o foaie de parcurs pentru înlocuirea testării pe animale în evaluările securității chimice, până în primul trimestru al anului 2026.

- **Stop Finning – Stop the Trade („Opriti practica de îndepărtare a înotătoarelor rechinilor – Opriti comerțul cu înotătoare de rechini”)**

Această inițiativă care a atins 1 119 996 de semnături din 27 de state membre ale UE a solicitat Comisiei să ia măsuri pentru a pune capăt în UE comerțului cu înotătoare de rechin detașate de carcasă, inclusiv importului, exportului și tranzitului acestora.

În 2023, Comisia Europeană și-a publicat răspunsul, angajându-se să înceapă, din ianuarie 2025, să monitorizeze comerțul cu produse derivate din rechini prin urmărirea celor mai comercializate specii de rechini. Ca urmare a angajamentului său de a elabora date mai detaliate privind importurile și exporturile UE pentru a îmbunătăți statisticile privind comerțul cu produse derivate din rechini, Comisia a creat 13 noi coduri tarifare pentru rechini și înotătoare de rechini. Aceste coduri vor permite monitorizarea celor mai comercializate specii de rechini, inclusiv a rechinului albastru și a rechinului mako. Codurile au intrat în aplicare în ianuarie 2025. În plus, Comisia a lansat consultări publice pentru a colecta date concrete și pentru a evalua impactul unei eventuale interdicții a comerțului cu înotătoare detașate de carcasă, toate acestea pentru a analiza o serie de măsuri de politică.

Între timp, UE s-a angajat să asigure respectarea reglementărilor existente și să-și mențină poziția de lider în eforturile de conservare depuse la nivel mondial. Printre altele, promovează adoptarea

unor măsuri internaționale de conservare și gestionare a rechinilor și interzicerea la nivel mondial a îndepărtării înotătoarelor rechinilor.

Citiți mai multe povestiri despre ICE de succes.

B. ICE le permite organizatorilor să sensibilizeze publicul cu privire la subiectele lor de interes:

Atunci când lansează o ICE, organizatorii nu doar că primesc declarații de susținere, ci și câștigă vizibilitate pentru cauza lor pe scena europeană. Odată ce inițiativa dumneavoastră este înregistrată, deveniți cunoscuți pe scena UE și vi se deschide calea către colaborarea cu instituțiile UE, mass-media, societatea civilă și publicul larg.

Derulând campanii în mai multe state membre, dați tonul unor dezbateri publice și unor discuții ample la nivelul UE. Inițiativa dumneavoastră poate să conducă la noi legi. Dar, între timp, aveți la dispoziție platforma și spațiul necesar pentru a da un impuls ideilor dumneavoastră, pentru a mobiliza susținători, pentru a crea o comunitate în jurul cauzei dumneavoastră și pentru a lansa discuții care depășesc cu mult contextul național.

Campaniile de succes ale unor inițiative precum *End Cage Age* („Să punem capăt erei cuștii”) și „*Interzicerea glifosatului*” au arătat că organizatorii ICE pot să dea tonul discursurilor din societate, să influențeze opinia publică și să impulsioneze instituțiile să reacționeze. Prin ICE, aveți șansa să vă popularizați cauza și să găsiți parteneri și aliați în campanie.

Câteva ICE care s-au concretizat și succesul acestora în statele membre

În unele state membre precum Malta, Letonia și Ungaria, ICE au înregistrat un mare succes. În Spania, Germania și Italia, ICE au atins adesea numărul necesar de semnături. Datorită ICE, dezbaterile cu privire la aspectele prezentate de aceste inițiative au avut loc la un nivel superior.

Cum se lansează o ICE

Eligibilitate

Orice cetățean al UE care are vârsta necesară pentru a vota la alegerile europene poate lansa o ICE. Singurele două cerințe sunt:

- Inițiativa trebuie să fie lansată de 7 cetățeni ai UE care locuiesc în 7 țări diferite ale UE.
- Inițiativa trebuie să se concentreze asupra unui subiect în legătură cu care Comisia are competența de a prezenta o propunere de act juridic și nu trebuie să fie abuzivă sau contrară valorilor UE.

O ICE poate fi prezentată în oricare dintre limbile oficiale ale UE.

AVANTAJ

În unele state membre, cetățenii UE care au împlinit vârsta de 16 ani pot semna și lansa o ICE. Țările care aplică această regulă sunt, în prezent, Belgia, Germania, Estonia, Malta, Austria și Finlanda. În Grecia, vârsta minimă este de 17 ani.

Cronologie și etapele principale

ETAPA 1. Formați grupul de organizatori (cel puțin 7 cetățeni care locuiesc în 7 țări ale UE și care au drept de vot la alegerile europene) și definiți obiectivele inițiativei.

ETAPA 2. Organizatorii își prezintă inițiativa la Comisia Europeană pentru a fi înregistrată:

Înainte de a începe colectarea semnăturilor, inițiativa dumneavoastră trebuie să fie înregistrată oficial de Comisia Europeană. În acest scop,

- trebuie să creați mai întâi un cont de organizator, pe care îl veți utiliza pentru a vă gestiona inițiativa și pentru a corespunde cu Comisia pe tot parcursul procesului ICE.
- Apoi puteți depune inițiativa pentru înregistrare, furnizând o scurtă descriere a măsurii propuse în una dintre limbile oficiale ale UE, împreună cu detalii relevante precum obiectivele inițiativei, informații despre grupul dumneavoastră de organizatori, fonduri primite și documente justificative.
- Pentru a putea fi înregistrată, inițiativa dumneavoastră trebuie să îndeplinească anumite criterii legale. De exemplu, trebuie să intre în sfera de competență a Comisiei de a propune acte legislative, nu trebuie să fie abuzivă sau contrară valorilor UE și trebuie să îndeplinească anumite cerințe formale.

Atenție, **Comisia Europeană va înregistra numai inițiativele care îndeplinesc cerințele legale.** Ea vă va evalua propunerea de înregistrare a inițiativei și vă va răspunde, de regulă, în termen de două luni.

Dacă este acceptată, inițiativa dumneavoastră va fi publicată pe site-ul oficial al ICE. Din acel moment, veți avea la dispoziție **șase luni** pentru a alege data de la care veți începe să colectați declarațiile de susținere.

ETAPA 3. Începeți să colectați semnături!

Odată ce inițiativa dumneavoastră este înregistrată și ați ales data de începere a perioadei de colectare, **aveți la dispoziție 12 luni pentru a colecta cel puțin 1 milion de semnături valabile de la cetățeni din cel puțin 7 țări ale UE.**

Pentru a avea dreptul de a semna pentru o ICE, susținătorii trebuie:

- să fie cetățeni ai UE, indiferent de locul în care trăiesc
- să aibă vârsta necesară pentru a vota la alegerile europene, care este de obicei de 18 ani (excepții: 16 ani în Belgia, Germania, Estonia, Malta, Austria și Finlanda și 17 ani în Grecia).

Asigurați-vă că respectați regulile de protecție a datelor și că utilizați formularele oficiale de colectare a semnăturilor.

ETAPA 4. Depuneți cele peste 1 milion de semnături pentru a fi verificate de către autoritățile naționale. Organizatorii au la dispoziție 3 luni pentru a depune semnăturile la autoritățile

competente din fiecare stat membru.

Autoritățile au apoi la dispoziție încă 3 luni pentru a verifica valabilitatea declarațiilor de susținere.

ETAPA 5. Prezența Comisiei Europene inițiativa și certificatele primite de la autoritățile naționale în etapa 4, spre examinare.

Organizatorii au la dispoziție 3 luni pentru a-și prezenta inițiativa și certificatele la Comisia Europeană. Toate acestea se pot realiza prin intermediul contului de organizator. Acest moment determină restul calendarului.

ETAPA 6. Primiți un răspuns:

- Comisia Europeană invită grupul de organizatori să ia parte la o reuniune, în cadrul căreia aceștia au ocazia de a prezenta argumente pentru a susține respectiva ICE.
 - În termen de 1 lună de la depunere (etapa 5)
- Parlamentul European îi invită pe organizatori la o audiere publică, urmată de o dezbatere în plen, în urma căreia există posibilitatea să se adopte o rezoluție pe această temă.
 - În termen de 3 luni de la depunere (etapa 5)
- Comisia Europeană prezintă răspunsul său detaliat la inițiativă, sub forma unei comunicări oficiale, care conține concluziile sale juridice și politice, acțiunile pe care intenționează să le întreprindă și motivele pentru care a luat sau nu măsuri.
 - În termen de 6 luni de la depunere (etapa 5) și după audierea publică la Parlamentul European

Principalele provocări care urmează: întrebări cu care se confruntă organizatorii

- *Cum pot să iau legătura cu cetățenii din alte țări care ar dori să lanseze o ICE împreună cu mine?*
- *Cum pot mobiliza cetățeni din alte țări să semneze ICE lansată de mine?*
- *Cum pot să-mi structurez echipa?*
- *Cum pot strânge fonduri pentru o ICE?*
- *Cum pot întocmi un buget al ICE?*
- *Ce canale pot utiliza pentru a ajunge la cetățeni?*

Puteți găsi răspunsuri la aceste întrebări în notele orientative pe care le furnizăm și pe **Forumul ICE**

Cum se derulează? o ICE

Gestionarea unei campanii ICE de succes necesită pregătire strategică, organizare structurată și comunicare flexibilă. Iată câteva etape și bune practici care vă pot ajuta de-a lungul campaniei.

1. Obțineți fonduri și pregătiți-vă din timp

Este foarte important să obțineți din timp fonduri, pentru a putea desfășura activitățile de început de campanie (ex. dezvoltarea unui site web, cartografierea partenerilor, crearea de instrumente de comunicare). Sprijinul financiar timpuriu asigură o bază solidă înainte de lansarea oficială, permițând campaniei să câștige teren rapid și să-și mențină dinamica. Pentru orientări detaliate privind strategiile de strângere de fonduri și raportarea transparentă, consultați [pagina dedicată strângerii și raportării eficiente a fondurilor](#).

2. Definiți roluri clare în cadrul echipei

O echipă bine structurată, cu roluri clar atribuite, îmbunătățește eficiența și responsabilitatea. Organizatorii unor campanii încheiate au spus că delimitarea responsabilităților (ex. comunicare, aspecte juridice, promovarea la nivel național etc.), contribuie la prevenirea suprapunerii eforturilor și a confuziei și permite ca fiecare aspect al campaniei să fie gestionat în mod eficient.

3. Adaptați-vă strategiile de campanie la contextul local

Adaptarea mesajelor și a activităților de campanie la mediile culturale și politice din fiecare țară vizată este esențială. Campaniile de succes precum *My Voice, My Choice* au demonstrat că înțelegerea obiceiurilor, a culturii și a stilurilor de comunicare locale sporește cu mult implicarea și credibilitatea în rândul diferitelor categorii de public.

4. Folosiți-vă de date și evenimente simbolice

Corelarea activităților campaniei cu date simbolice bine-cunoscute poate spori vizibilitatea și interesul public. De exemplu, inițiativa „*Cosmetice fără cruzime*” a profitat de Ziua Internațională a Pisicilor pentru a atrage acoperire mediatică și pentru a sensibiliza opinia publică. Inițiativa „*Interzicerea practicilor de conversie*” a valorificat voința maselor implicate în Săptămâna Pride, reușind să colecteze 700 000 de semnături în doar câteva zile. Iată ce înseamnă să aliniați eforturile de campanie la momentele sociale sau culturale relevante.

Centrul dumneavoastră? de sprijin al ICE

Forumul ICE este o platformă de colaborare online, accesibilă în toate limbile oficiale ale UE. Scopul său este de a oferi orientări și informații organizatorilor ICE sau persoanelor interesate de ICE. Este un centru de sprijin esențial pentru obținerea de informații practice, pentru organizarea de campanii și pentru furnizarea de consiliere juridică, precum și pentru discutarea subiectelor legate de ICE.

Platforma este gestionată de Serviciul European pentru Acțiune Cetățenească (ECAS), o organizație non-profit, în baza unui contract încheiat cu Comisia Europeană.

În secțiunea Orientări practice a Forumului ICE veți găsi resurse valoroase, materiale de orientare, povești de succes, înregistrări de webinare și multe alte informații legate de ICE.

Secțiunea Întrebați un expert vă permite să obțineți orientări gratuite și personalizate cu privire la diverse subiecte, cum ar fi chestiunile juridice (de exemplu, se verifică dacă ideea se încadrează în sfera de competență juridică a UE), strategiile de campanie, strângerea de fonduri etc.

Organizatorii pot, de asemenea, să ia legătura cu: Punctele naționale de contact (în majoritatea țărilor, aceste puncte sunt situate în cadrul administrației publice).

Cum puteți susține o ICE în calitate de cetățean

Puteți consulta și semna toate inițiativele în curs de pe site-ul web dedicat Inițiativei cetățenești europene. Pentru a sprijini o ICE, puteți completa o declarație de susținere fie online, fie pe suport de hârtie.

Aici puteți găsi cele mai recente ICE pentru care puteți semna.

Cum puteți susține o ICE în calitate de organizație a societății civile

O organizație poate susține o ICE prin diverse mijloace, cum ar fi aderarea la o coalitie de ONG-uri sau crearea unei coalitii de ONG-uri în jurul unei ICE. Participând la eforturile depuse în cadrul campaniei, intensificați efectiv raza de acțiune a ICE. V-ați putea gândi să vă implicați activ în activitățile campaniei: susținere și promovare, crearea de comunități, oferirea de cunoștințe de specialitate, partajarea rezultatelor studiilor, eforturi de colectare a semnăturilor, acordarea de sprijin financiar și/sau de resurse umane etc.

Iată câteva modalități prin care puteți contribui în calitate de organizație a societății civile:

1. Creați o coalitie sau alăturați-vă unei coalitii existente

Stabilirea de contacte cu diverse ONG-uri și potențiali parteneri și menținerea unor relații strânse cu organizațiile aliate reprezintă o strategie fundamentală pentru succesul campaniilor ICE. De exemplu, organizatorii *PsychedeliCare* și-au început campania contactând organizații partenere de la nivel național pentru a construi o bază locală. La fel, organizatorii *My Voice*, *My Choice* au format o rețea de peste 250 de organizații de sprijin, depășind cadrul tradițional al sănătății reproductive și colaborând cu influențatorii de pe rețelele sociale. Ei și-au atras inclusiv aliați neașteptați: actori, cântăreți, formații, chiar și asociații de alpinism. Astfel au reușit să obțină sprijin din multiple direcții, de la un public divers, și să sporească semnificativ vizibilitatea campaniei și oportunitățile de finanțare.

2. Promovați-vă cauza și mobilizați oamenii

Utilizați-vă rețelele, evenimentele și platformele pentru a crește gradul de conștientizare, pentru a încuraja cetățenii să susțină inițiativa și pentru a aborda factorii de decizie. Odată ce vă afirmați ca parteneri credibili, cu acces la grupurile-țintă importante, veți vedea că ritmul de colectare a semnăturilor se accelerează, iar publicul se implică tot mai mult.

3. Furnizați resurse

Vă puteți sprijini partenerii cu fonduri, personal, locații pentru reuniuni sau instrumente digitale. Multe campanii beneficiază enorm de contribuții în natură care reduc costurile operaționale și extind

capacitatea de a ajunge la un public mai larg.

4. Implicați-vă în acțiuni de strângere de fonduri și în crearea de parteneriate

Coalițiile și colaborarea sunt strâns legate de colectarea eficace de fonduri. Strângerea de fonduri depășește cu mult simpla solicitare de donații sau obținerea de sprijin financiar. Pentru un succes de durată, cei care colectează fonduri construiesc în același timp parteneriate strategice, sporesc vizibilitatea campaniei și contribuie la crearea și gestionarea unei comunități. Extindeți-vă oportunitățile de finanțare explorând resurse cât mai diverse. De exemplu, puteți găsi potențiale ONG-uri sau fundații partenere și eventuali sponsori consultând Registrul de transparență al UE, portalurile naționale de transparență sau bazele de date internaționale dedicate finanțărilor. Cooperarea cu sectorul public este o altă abordare valoroasă. Ea poate include parteneriate cu entități publice, cooptarea de finanțatori ai unor ICE similare din trecut sau sprijin instituțional prin granturi UE (ex. Prin programul „Cetățeni, egalitate, drepturi și valori” (CEDV). Și firmele private pot juca un rol esențial în calitate de sponsori. De exemplu, inițiativa „*Cosmetice fără cruzime*” a primit sprijin financiar din partea unor mărci precum The Body Shop, Dove și Unilever, fapt care a valorificat atât vizibilitatea mărcilor, cât și obiectivele comune în materie de responsabilitate socială a întreprinderilor.

Inițiativa *End Cage Age* („Să punem capăt erei cuștii”) a fost rezultatul colaborării între 170 de organizații ale societății civile din întreaga Europă. Fiecare dintre acestea a contribuit la reușita ei. Iată câteva dintre organizațiile care stau la baza acestei inițiative.

Și organizația dumneavoastră poate utiliza ICE pentru a-și promova cauza!

Referințe suplimentare

- Site-ul web privind ICE:
 - Cum funcționează
 - Cum să începeți
 - Protecția datelor

- Site-ul web al Forumului ICE:
 - Secțiunea Orientări practice
 - Cum să colectați semnături
 - Cum să pregătiți o inițiativă spre înregistrare
 - Cum să căutați parteneri
 - Cum să strângeți fonduri
 - Cum să faceți campanie
 - Secțiunea Întrebați un expert vă permite să primiți gratuit sfaturi juridice și legate de campanie
- Puncte locale de contact: Punctele naționale de contact și Ambasadorii ICE

Urmăriți ultimele noutăți

- Abonați-vă la buletinul informativ lunar (EN + 23 de limbi) pentru a fi la curent cu orice noutate referitoare la ICE: <https://citizens-initiative.europa.eu/newsletter/subscribe>
- Alăturați-vă grupului ICE pe Facebook